

то страх сцени може стати стійким психологічним комплексом, який надзвичайно складно подолати в майбутньому. Тому так важливо не випускати недостатньо підготовлених до виступу учнів на сцену, а також зробити усе можливе, щоб учень зміг повноцінно себе реалізувати у концерті.

Список використаних джерел

1. Бесфамільнов В. Виховання баяніста. Питання теорії і практики. Навчальний посібник для середніх і вищих навчальних закладів / В. Бесфамільнов, А. Семешко. К. : Музична Україна, 1989. 200 с.
2. Пуриц І. Г. Гра на баяні. Методичні статті. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 232 с.
3. Семешко А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі XX-XI століть: Довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 244 с.

Міщенко Марія,

Стовбир Лілія,

викладачі другої категорії Полтавської
дитячої музичної школи №1
імені П. Майбороди (м. Полтава)

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

***Анотація.** У статті визначено місце народної іграшки в українській культурі, розкрито основні аспекти їх символіки, виготовлення та застосування, схарактеризовано їх роль у вихованні та розвитку дітей.*

***Ключові слова:** українські традиційні іграшки, діти, гра, виховання, навчання, культурна спадщина.*

***Постановка проблеми.** Використання української народної іграшки як засобу виховання дітей є актуальним, адже сприяє вивченню історії, усвідомленню її культурного значення та впливу на розвиток менталітету особистості та суспільства. Український народ створив неперевершені художні цінності, серед яких по праву перше місце належить народній пісні,*

яка є виразом духовного життя народу, скарбницею художньої правди. Фольклор – це духовне багатство, це історія українського народу. Згадуючи про народну пісню, не можна не згадати про українські прекрасні вишиванки, які ніби переплітаються з народною піснею, доповнюючи одне другим та створюючи одне ціле: пісню та вишиванку. Пишні ружі та червоні кетяги калини розквітають на сорочках і рушниках Полтавщини. Отже про пісню та вишиванку можна сказати так: «Рушник – то українська пісня, вишита на полотні».

Наш пророк Т. Г. Шевченко писав так:

«Наша пісня, наша дума, не вмере, не загине.

От де, люди, наша слава, слава України!»

Українці одягали гарне вишите вбрання, а жінки – добре намисто (корали), бо одяг і намисто слугували їм сильними оберегами від хвороб, зла та негативної енергетики. Рушник – то є невід’ємна частина побуту українців, бо без рушника не обходяться заручини, весілля, хрестини маленьких дітей тощо [2, с. 28].

Звичайно, що і українська іграшка є ключовим елементом нашої традиційної культури. Іграшка віддавна була покликана формувати в дітей духовний світ та пробуджувати відчуття свого коріння, рідного краю.

З давніх-давен в Україні поширена лялька-мотанка, яку виготовляють тільки з ниток та тканини. Вона є могутнім талісманом та символом зв’язку між поколіннями. Виготовляючи таку ляльку, ні в якому разі не використовували голку чи ніж. В Україні кожна дівчина на виданні готувала скриню з приданим, де було багато вишитих сорочок, рушників і обов’язково, лялька-мотанка, виготовлена власноруч або мамою чи бабусею [3, с. 2].

Молода мама, чекаючи на маля, клала в колисочку спочатку ляльку-мотанку, а вже потім дитинку, і лялька ставала «оберегом», відганяючи і захищаючи маля від злих духів і зурочень. Магічна роль ляльки-мотанки як захисного оберегу, дуже часто відображається в народних переказах,

повір'ях і казках.

Наші пращури часто виготовляли іграшки дітям з дерева, соломи та глини. Іграшка – це річ, яка призначена дітям для гри, для забави. В народі часто іграшку називають «лялькою», «цяцькою», «забавлянкою». Іграшки завжди були пов'язані з сімейними традиціями: зі святом, з працею на полі, по господарству та з турботою і повагою до своїх дітей. Часто наші предки ще клали в колисочку дівчаткам з лівого боку ляльку-мотанку, а хлопчикам – сопілочку з правого боку. Всі ці символічні атрибути – «обереги» прийшли до нас ще з язичницьких часів. Впродовж всього дитинства, народна іграшка займає найголовніше місце в житті дитини [1, с. 128].

Українська іграшка – це спадщина, подібна до рідної мови, колискової чи казки. Найбільшою популярністю чи любов'ю в дітей користуються іграшки, що виготовлені з дерева та глини. На весь світ відомі і славляться Опішнянські керамічні іграшки: зозулі, журавки, півники, соловейки. Вони оригінальні та самобутні, вносять в життя дітей щастя, тепло, радість і формують у них естетичні смаки.

Батьки, відвідуючи Опішню чи Сорочинський ярмарок обов'язково купували і дарували дітям «іграшки-свистунці», бо вважалося, що злі духи та нечиста сила дуже бояться свисту і втікають геть. Ось і «свистунці» теж являються сильними оберегами для дітей [4, с. 6].

Українська іграшка, пісня, казка мають велике значення у вихованні особистості дитини. Діти, які вирости на піснях, казках, граючи в рукотворні іграшки, ставши дорослими, будуть з повагою і любов'ю ставитись до своїх батьків, до старих і немічних людей, будуть піклуватись про «братів наших менших», дбати про довкілля. Такі люди ніколи не зрубають тополь, не зламують калину і не вистрілять у птаха. Вони будуть палкими патріотами України.

Висновки. Роль української народної іграшки у вихованні дитини є надзвичайно важливою і значущою. Ці іграшки, сповнені символіки, традицій та естетичної краси, відіграють ряд ключових функцій у розвитку та

вихованні дитини. Українські народні іграшки допомагають зберігати та передавати культурні традиції та цінності, вони є частиною національної спадщини, із якою дитина знайомиться ще з раннього дитинства. Це сприяє формуванню національної самосвідомості та патріотизму молодого покоління.

Список використаних джерел

1. Найден О. С. Українська народна іграшка : Історія. Семантика. Образна своєрідність. Функціональні особливості. Київ : АртЕк, 1999.
2. Найден О. С. Українська народна іграшка. Смислові та обрядові основи. Обазотворче мистецтво. № 3, 1991. С. 27-30.
3. Омеляненко Л. Опішнянська іграшка. Практичний посібник. Полтава : Графітекс, 2006.
4. Тарасова О. О. Лялька-мотанка. Харків, 2014.

Мойса Інна,

в. о. директора, викладачка вокалу
Карлівської дитячої музичної школи
(м. Карлівка)

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В ПЕРІОД ВІЙНИ

***Анотація.** У статті розкрито значимість української культури в сьогоденні, окреслено питання волонтерства та допомоги ЗСУ, алгоритм протидії рашистській пропаганді, розглянуто тенденції розвитку мистецтва в Україні.*

***Ключові слова:** українська культура, культурні практики, український кінематограф, книговидавництво, театри, концертна сфера.*

***Постановка проблеми.** Нещодавно завершилося дослідження «Культурні практики населення України під час війни» за фінансової підтримки Українського Культурного Фонду (далі – УКФ). Ми – це громадська організація «Демократичні ініціативи молоді» (для довідки рік заснування – 2000, профіль діяльності – маркетингові і соціологічні дослідження). Основні*